

PRAGMATA TES OIKONOMIAS
XIII

Rada Naukowa

Paulina UCIEKLAK-JEŻ (Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie, Polska) – przewodnicząca
Tomáš BAKALÁR (BERG – Uniwersytet Techniczny w Koszycach, Słowacja)
Olena BURUNOVA (Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie, Polska)
Zuzana HAJDUOVÁ (Uniwersytet Ekonomiczny w Bratysławie, Słowacja)
Serhii HUSHKO (Państwowy Uniwersytet Ekonomii i Technologii w Krzywym Rogu, Ukraina)
Olena IVASHKO (Wołyński Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki w Łucku, Ukraina)
Roman LACKO (Uniwersytet Ekonomiczny w Bratysławie, Słowacja)
Judit OLÁH (Uniwersytet w Debreczynie, Węgry)
Henrieta PAVOLOVÁ (TUKE – Uniwersytet Techniczny w Koszycach, Słowacja)
Michal POHLUDKA (VŠB – Politechnika w Ostrawie, Czechy)
József POPP (Szkoła Doktorska Zarządzania i Administracji Biznesowej, Uniwersytet Johna
von Neumanna, Węgry)
Hana ŠTVERKOVÁ (VŠB – Politechnika w Ostrawie, Czechy)
Jan ŽUKOVSKIS (Uniwersytet Witolda Wielkiego, Litwa)

Recenzenci

dr hab. Marek SZAJT, prof. PCz Politechnika Częstochowska
dr hab. Agnieszka BEM, prof. UEW Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
dr hab. inż. Marta STAROSTKA-PATYK, Politechnika Warszawska
dr hab. Artur Michał WOŹNY, Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza

UNIwersytet JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

PRAGMATA TES OIKONOMIAS

Z. XIII

redakcja naukowa
PAULINA UCIEKLAK-JEŻ

Częstochowa 2025

Redaktor naukowy tomu
Paulina UCIEKLAK-JEŻ

Sekretarz czasopisma
Marta GRZYB

Redaktor naczelna wydawnictwa
Paulina PIASECKA-FLORCZYK

Projekt okładki
Sławomir SADOWSKI

PISMO RECENZOWANE

© Copyright by
Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie
Częstochowa 2025

ISSN 2657-7453

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, al. Armii Krajowej 36A
www.ujd.edu.pl
e-mail: wydawnictwo@ujd.edu.pl

Spis treści

Słowo wstępne	7
Kamil JANIK	
Ocena wpływu narzędzi zarządzania strategicznego w gminach wiejskich	9
Assessing the impact of strategic management tools in rural communes (Summary)	22
Vladyslav YAMKOVYI	
Implementation of electronic justice in Ukraine in conditions post-pandemic development of society	23
Implementacja elektronicznego wymiaru sprawiedliwości w Ukrainie w warunkach postpandemicznego rozwoju społeczeństwa (Synopsis)	31
Karolina SZCZESZEK, Marta GRZYB	
Obroty handlu zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej z krajami sąsiednimi a wielkość Produktu Krajowego Brutto w latach 2018–2023	33
The foreign trade turnover of the Republic of Poland with its neighboring countries, compared to the size of GDP between 2018–2023 (Summary)	46
Katarzyna KUCIA	
Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w Polsce w latach 2019–2022 – aspekty ekonomiczne	47
Innovative activity of Polish companies in the years 2019–2022 – economic aspects (Summary)	56
Gabriela PŁODZIENŃ, Jessica ORZECZOWSKA	
Ocena opłacalności inwestycji na przykładzie zakupu nowego pojazdu do użytku firmowego	57
Evaluation of the profitability of the investment on the example of purchasing a new vehicle for company use (Summary)	64

Lyubov Hryhorivna KVASNII, Svitlana Yaroslavivna VOLOSHANSKA, Inesa Fedorivna DROZD, Zenovii Vasyliovych KVASNII	
Eco-industrial parks as a model of future development in Ukraine	65
Parki ekoprzemysłowe jako model przyszłego rozwoju Ukrainy (Synopsis)	75
Marta GRZYB	
Interest rate policy of central banks worldwide during the SARS-CoV-2 pandemic	77
Polityka stóp procentowych banków centralnych na świecie w czasie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 (Synopsis)	91

Słowo wstępne

Arystoteles przypomina, że żadne narzędzie nie jest nieskończone, a bogactwo jest jedynie „obfitością środków” służących domowi i państwu. Z tej perspektywy wyrasta sztuka gospodarowania — *oikonomia* — która z natury przynależy zarówno zarządcom domu, jak i mężom stanu. Seneka dopowiada: nie otrzymujemy krótkiego życia, lecz czynimy je krótkim; to sposób użycia dóbr — także czasu — decyduje o ich wartości. Oba te głosy, klasyczne i wciąż aktualne, prowadzą do sedna niniejszego tomu: roztropnego dysponowania ograniczonymi zasobami, by możliwe było dobre życie w dobrze urządzonym domu i sprawnie rządzonej państwie.

„**Pragmata tes Oikonomias**” — jak podpowiada jej grecka nazwa (*πράγματα*: rzeczy, sprawy) — oddaje do druku prace poświęcone ekonomii w jej pierwotnym, szerokim znaczeniu: sztuce umiejętnego gospodarowania. Rozumiemy ją nie tylko jako troskę o zasoby w ramach pojedynczego gospodarstwa domowego, lecz także jako zarządzanie wspólnotą będącą „kolonią gospodarstw”, czyli społeczeństwem. W tym ujęciu ekonomia spotyka się z polityką, etyką, prawem i zarządzaniem publicznym — wszędzie tam, gdzie o jakości życia rozstrzygają mądre decyzje dotyczące środków, celów i miar powodzenia.

Tom, który oddajemy Państwu do rąk, gromadzi teksty zróżnicowane tematycznie i metodologicznie: analizy teoretyczne i empiryczne, studia przypadków oraz syntezy przeglądowe. Autorzy podejmują kwestie alokacji i wyceny zasobów, roli instytucji i polityk publicznych, mechanizmów rynkowych i pozarynkowych, a także kultury ekonomicznej i historii idei — wszędzie tam, gdzie praktyka (*πρᾶξις*) spotyka się z refleksją. Łączy je wspólne pytanie o to, jak przy nieograniczonych aspiracjach i ograniczonych środkach kształtować ład, który sprzyja dobru wspólnemu.

W duchu wskazań Arystotelesa bogactwo rozumiemy nie jako cel sam w sobie, lecz jako zespół narzędzi służących dobremu życiu. W duchu Seneki pamiętamy, że czas i rozsądek nadają tym narzędziom sens. Mamy nadzieję, że zebrane tu artykuły okażą się użyteczne dla badaczy i praktyków, pomagając w projektowaniu rozwiązań, które są zarazem skuteczne i odpowiedzialne.

Dziękujemy Autorom za rzetelność i odwagę intelektualną, Recenzentom — za uważną i życzliwą krytykę, a Czytelnikom — za współmyślenie, bez którego nauka nie wypełniałaby swej publicznej misji. Niech lektura tego tomu będzie zaproszeniem do dalszej rozmowy o sprawach najważniejszych: o tym, jak urządzić nasze domy i nasze *polis* tak, by sprzyjały długiemu i dobremu życiu.

REDAKCJA „PRAGMATA TES OIKONOMIAS”